

УДК 378.011.3–051:62[64]:745 / 749

Ігор Савенко

Університет Григорія Сковороди в Переяславі

ORCID ID 0000-0002-9742-5827

DOI 10.24139/2312-5993/2024.03/261-272

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ ДО НАВЧАННЯ УЧНІВ ОСНОВ ДИЗАЙНУ

У статті охарактеризовано організаційно-педагогічні умови формування готовності майбутніх учителів технологій до застосування інноваційних технологій навчання основ дизайну учнів закладів загальної середньої освіти. Обґрунтовано організаційні та педагогічні обставини процесу професійної підготовки майбутніх учителів технологій до навчання основ дизайну учнів закладів загальної середньої освіти, до яких належать гуманістична спрямованість сучасної освіти, проблемно-пошуковий характер навчання, інформатизація освітнього процесу, особистісний потенціал кожного студента, його інтелектуально-чуттєве сприйняття, готовність до самовдосконалення та самоосвіти. Запропоновано оптимальне поєднання таких обставин з метою активізації навчально-пізнавальної діяльності майбутніх фахівців, їх ініціативності, творчості, самостійності, професійного інтересу тощо.

Ключові слова: *вчитель технологій, дизайнерська підготовка, заклад загальної середньої освіти, інноваційні технології навчання, компетентність фахівця, організаційні та педагогічні обставини, творчий потенціал, художньо-образне мислення.*

Постановка проблеми. Динаміка суспільно-економічних перетворень, що відбуваються в нашій державі, визначає пріоритетні напрями розвитку системи вищої освіти України і встановлює нові вимоги до фахівця з боку суспільства і його соціально спрямованої діяльності. Основне завдання вищої освіти – забезпечити суспільство висококваліфікованими фахівцями, які здатні творчо застосовувати сучасні досягнення науки й техніки, впроваджувати інноваційні технології, продуктивно організувати взаємодію і взаємовідношення в соціокультурній системі, бути професійно компетентними, гнучко реагувати на вимоги ринкової економіки. У цих умовах актуальними постають проблеми дизайнерської підготовки майбутніх учителів технологій.

Досконале володіння основами дизайну на сьогодні є недостатнім для сучасного конкурентоспроможного вчителя технологій, оскільки без оперування категоріальним апаратом педагогічної інноватики, а також умінням застосовувати інноваційні технології навчання основ дизайну, освітній процес виявляється не ефективним та має репродуктивний характер. Застосування ж інноваційних технологій навчання основ

дизайну сприяє підвищенню мотивації студентів, їх активності у процесі навчальної діяльності; формуванню креативності, полегшує висловлювання особистої точки зору, вчить роботі у групах тощо. Тому дослідження організаційно-педагогічних умов формування готовності майбутнього вчителя технологій до застосування інноваційних технологій навчання основ дизайну учнів закладів загальної середньої освіти є актуальним та перспективним.

Аналіз актуальних досліджень. Значне загальнонаукове та теоретичне значення для нашого дослідження мають праці В. Бикова, М. Жалдака, С. Гончаренка, Р. Гуревича, Ю. Дорошенка, М. Коваля, Н. Морзе В. Лубенка, О. Пономарьова, О. Рудницької.

Дослідженню сучасних проблем професійної підготовки фахівців дизайнерського спрямування, особливостей становлення і розвитку творчих якостей обдарованої особистості значну увагу приділили у своїх наукових працях Є. Антонович, Г. Балл, І. Васильєв, В. Вдовченко, Г. Гребенюк, В. Даниленко, В. Локшин, В. Радкевич, С. Рибін, В. Сеньковський, В. Сидоренко, С. Сисоєва, В. Тименко, О. Чебоненко, В. Щербина, О. Фурса, В. Яблонський та ін.

Педагогічні умови формування професійної компетентності вчителів обґрунтовані вітчизняними та зарубіжними вченими Н. Клокар, Н. Самойленко, Н. Сергієнко, Б. Чижевський та ін. Різні аспекти готовності майбутніх учителів технологій в контексті майбутньої професійної діяльності досліджували Т. Бережинська, І. Гавриш, І. Дичківська, Л. Коржова, Н. Мацкевич, та ін.

Не зважаючи на ґрунтовні дослідження у контексті окресленої проблематики, аспект формування готовності майбутніх учителів технологій до застосування інноваційних технологій навчання основ дизайну учнів закладів загальної середньої освіти є малодослідженими. Тому особливо важливими у підготовці майбутніх учителів технологій стає врахування належних організаційно-педагогічних умов освітнього процесу, а також ефективна взаємодія всіх його учасників. Це сприятиме активізації професійної підготовки студентів, адаптації до стрімких темпів розвитку суспільства, створюватиме сприятливі умови для опанування дизайнерськими компетентностями, трансформуватиме творчо-пізнавальну діяльність.

Мета статті – виокремлення організаційно-педагогічних умов формування готовності майбутніх учителів технологій до застосування інноваційних технологій навчання основ дизайну учнів закладів

загальної середньої освіти, а також визначення принципів, які забезпечать ефективність їх реалізації.

Виклад основного матеріалу. Професійна підготовка майбутніх учителів технологій до навчання основ дизайну учнів закладів середньої освіти є багатофункціональною педагогічною системою, яка функціонує та розвивається за обов'язкового дотримання необхідних і достатніх організаційно-педагогічних умов.

У довідковій літературі надаються різні тлумачення поняття «умова», які мають багато спільного. У філософському енциклопедичному словнику зазначено, що «умова – філософська категорія, в якій відображаються універсальні відношення речі до тих факторів, завдяки яким вона виникає та існує» (Філософський енциклопедичний словник, 2002, с. 482). Крім цього, під поняттям «умова» розуміються необхідні обставини, що сприяють чомусь; особливості реальної дійсності, при яких здійснюються зміни.

У тлумачному словнику сучасної української мови більш конкретизується поняття «умова» – необхідна обставина, що уможливорює здійснення, створення, утворення чого-небудь або сприяє чомусь, як фактор, рушійна сила будь-якого процесу, явища; чинник (Великий тлумачний словник сучасної української мови, 2009, с. 1526).

На думку О. Малихіна під «умовою» розуміється все те, від чого залежить інше; середовище, обстановку, у якій перебувають і без якої не можуть існувати предмети, явища (Малихін, 2013).

У педагогічних дослідженнях існують різні тлумачення поняття «організаційно-педагогічні умови». У більшості науково-педагогічних праць організаційно-педагогічні умови визначаються як:

- сукупність об'єктивних можливостей, які забезпечують вирішення поставлених завдань (Зайцева, 2000, с. 124);
- сукупність можливостей змісту, форм, методів цілісного педагогічного процесу, спрямованих на досягнення цілей педагогічної діяльності (Гилюн, 2012, с. 103);
- сукупність об'єктивних можливостей навчання та виховання, організаційних форм і матеріальних можливостей, а також такі обставини педагогічної взаємодії суб'єктів, які є результатом цілеспрямованого планового відбору, конструювання і застосування елементів змісту, методів чи прийомів для досягнення мети педагогічної діяльності (Єжова, 2014, с. 42);

- обставини, що відображають функціональну залежність суттєвих компонентів педагогічного явища від комплексу об'єктів (речей, їх станів, процесів, взаємодій) у різних проявах (Чижевський, 1996, с. 182);

- характеристика педагогічної системи, яка відобразить сукупність потенційних можливостей освітнього середовища, реалізація яких забезпечить впорядковане і спрямоване ефективне функціонування, а також розвиток педагогічної системи (Манько, 2000, с. 157).

Узагальнюючи тлумачення провідних вітчизняних науковців і практиків освітнього процесу щодо сутності означеного поняття визначимо, що під організаційно-педагогічними умовами дизайнерської підготовки майбутніх учителів технологій можна вважати ієрархічно впорядковану сукупність організаційних та педагогічних обставин, які забезпечують регулювання, взаємодію об'єктів і явищ педагогічного процесу для досягнення поставленої мети, вдосконалюють міжособистісні стосунки учасників педагогічного процесу для вирішення конкретних дидактичних завдань, сприяють активізації навчально-пізнавальної діяльності майбутніх педагогів, їх ініціативності, креативності, самостійності, професійного інтересу.

Організаційні обставини дизайнерської підготовки майбутніх учителів технологій – це особливості процесу навчання, в яких, враховано наявні умови навчання, відібрано та використано елементи змісту, методи й організаційні форми навчання з урахуванням принципів демократизації та гуманізації навчального процесу, науковості, системності, мобільності та оптимізації поєднання індивідуальних і колективних форм навчання. Вони охоплюють усі сфери взаємодії між викладачами, студентами та іншими суб'єктами освітнього процесу, сприяють виведенню навчально-виховного процесу на якісно новий рівень, забезпечують наступність та послідовність засвоєння професійних знань, умінь і навичок, а також вдосконалюють внутрішній світ студента, розуміння ним цінностей та важливості майбутньої професійної діяльності.

Пріоритетними факторами створення організаційних обставин процесу професійної підготовки майбутніх учителів технологій до навчання основ дизайну учнів закладів загальної середньої освіти в умовах сьогодення на нашу думку є:

- гуманістична спрямованість;
- творча активність;
- інформатизація навчального процесу.

Гуманістична парадигма сучасної педагогічної освіти є особливо актуальною. Її сутність визначається природою педагогічної діяльності, спрямованої на суб'єктний розвиток і саморозвиток особистості майбутнього вчителя технологій, готового на професійному рівні брати участь в освітньому процесі, реалізовувати на практиці сучасні педагогічні технології, креативні ідеї в усіх площинах власної професійної діяльності. Таке розуміння суб'єктного розвитку і саморозвитку особистості майбутнього вчителя технологій передбачає окрім формування професійно значущих якостей особистості оволодіння системними знаннями про закономірні зв'язки людини з природою, державою, процеси становлення особистості в реальному соціокультурному і освітньому просторі, формування внутрішньої установки на самоосвіту, самовиховання і саморозвиток майбутнього вчителя технологій.

Розвиток творчого потенціалу майбутніх учителів технологій здійснюється через педагогічно орієнтоване творче середовище яке є відносно цілісною частиною взаємодії викладачів, студентів і соціуму, спрямованої на спільний творчий пошук шляхів зростання, з домінуючими емоційною, етичною, духовною сферами розвитку інтелекту. Відповідно така спрямованість дизайнерської підготовки майбутніх учителів технологій покликана допомогти сучасному студенту набути життєво необхідні знання і вміння: приймати рішення, застосовувати у професійній діяльності проектні технології, бути мобільним, адаптивним і здібним навчатися впродовж життя.

Сутність професійної підготовки майбутніх учителів технологій має бути зорієнтована на процес вирішення студентом завдань проблемного характеру, спрямований не лише на результат, а й на процес, пов'язаний з навчальними діями. Використання інформаційних технологій у дизайнерській підготовці майбутніх учителів технологій оптимізують зміст діяльності студентів, дозволяють досягати не лише результату, а й розвивати здатність до аналізу, самоаналізу і пошуку альтернативи. При цьому інформаційний супровід дизайнерської підготовки студентів забезпечується впровадженням у навчальний процес інформаційних технологій, передовсім систем автоматизованого проектування (САПР), використанням у навчальному процесі сучасних педагогічних програмних засобів: електронних посібників, навчально-методичних комплексів дисциплін та ін.

Створення таких організаційних обставин дизайнерської підготовки забезпечується якісним плануванням навчально-виховного процесу; відбором і структуруванням змісту професійно-дизайнерської освіти з урахуванням вимог освітнього стандарту, варіативної компоненти програми підготовки; дотриманням чіткої послідовності вивчення загальних і професійно-дизайнерських дисциплін, проведенням практик; поєднанням різних форм організації навчання; використанням сучасних педагогічних технологій; залучення студентів до самостійної, дослідно-пошукової діяльності. Така організація професійної підготовки майбутніх учителів технологій сприятиме всебічному розвитку особистості студентів, підвищить їх спрямованість на професійну діяльність, сформує готовність до активної творчості тощо.

Отже, поняття «організаційні обставини» охоплює компоненти, пов'язані з організацією навчально-виховного процесу, що детермінують результати освіти, виховання та розвитку людини. Вони покликані забезпечувати можливість засвоєння навчального матеріалу, віддзеркалювати логічну структуру формування професійних компетентностей до розв'язування проектно-дизайнерських завдань у майбутніх учителів технологій, розкривати оптимальну взаємодію викладача, студентів та інших суб'єктів навчального процесу, об'єктивність оцінки навчального процесу, відповідність навчальних приміщень, реальних ситуацій, що об'єктивно склалися чи суб'єктивно створені.

Проблема організації педагогічного процесу для майбутніх учителів технологій залежить не лише від об'єктивних чинників. Необхідною умовою формування професійної компетентності майбутніх учителів технологій є урахування індивідуальних особливостей студентів, що сприятиме самовиявленню і самореалізації особистості. Саме тому, педагогічні обставини професійної підготовки майбутнього фахівця в галузі дизайн-освіти визначаються внутрішніми чинниками, які залежать від особистісного потенціалу кожного студента і сприяють мотивації до оволодіння професією вчителя технологій на основі системи професійно значущих проектно-дизайнерських і методичних знань й умінь шляхом включення студентів у професійно зорієнтовану діяльність.

Оволодіння мистецтвом проектування, естетично організованого у просторовому, часовому, емоційному, художньому, інтелектуальному, екологічному та інших аспектах середовища проживання людей, насиченого еталонними зразками художньо-

культурних цінностей, є найважливішим завданням, яке постає перед майбутнім учителем технологій і дизайну. Через усвідомлення важливості та особисто значущого завдання відбувається мотивація потреби у формуванні здатності до інтелектуально-чуттєвого відображення у художніх образах буття людини. Сформованість такого рівня художньої культури, що забезпечує органічний зв'язок мистецтва зі сферою матеріального виробництва, свідчить про професіоналізм майбутнього педагога у всіх його різновидах, у яких власне і проявляється різноманітна і строката палітра проектно-дизайнерських рішень, образів, стилів, концепцій тощо.

Так, у працях О. Фурси обґрунтовано положення про те, що художній розвиток особистості майбутнього фахівця з дизайну визначається змістом образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва, який ґрунтується на досвіді, традиціях минулого, сучасних ідеях естетичного вираження просторових форм, необхідних для успішної еволюції дизайнерської творчості, а також динамічними змінами вимог дизайн-виробництва до професійної компетентності фахівців (Фурса, 2003).

Ефективність підготовки майбутніх вчителів технологій до навчання основ дизайну, цілком залежить від розвитку в них здібностей до творчого переосмислення докільця, самостійного розв'язання творчих завдань, сприяє розвитку їх інтересів, мотивів до навчальної та майбутньої професійної діяльності, готовності до самовдосконалення та самоосвіти.

Водночас дизайнерська діяльність спрямована на формування професійних компетентностей майбутнього вчителя технологій, на нашу думку, має бути спрямована на розвиток художньо-образного мислення, творчої уяви і фантазії особистості. Вивчення способів композиції і формування уявлень про образний устрій авторського твору, ознайомлення з методами проектування нескладних за конструкцією виробів, оволодіння основами конструктивно-пластичного аналізу форми, розвиток здібностей конструювання об'ємів і форм у гармонійній єдності та цілісному пластичному сприйнятті, моделювання тривимірних об'єктів, навчання основ професійної проектної графіки сприяє формуванню професійної компетентності майбутніх учителів технологій шляхом застосування інноваційних технологій, методів і прийомів навчання, спрямованих на розвиток художньо-образного мислення, творчої уяви і фантазії. Саме тому, педагогічно орієнтоване творче

середовище є відносно цілісною частиною реальної педагогічної взаємодії учасників освітнього процесу, що оптимізує позитивний розвиток кожного студента. Таке середовище представляє спільний творчий пошук шляхів зростання, в якому домінуючими є емоційна, етична, духовна сфери розвитку інтелекту. Його місія – допомогти сучасному студенту набути життєво необхідні знання і вміння: приймати рішення, застосовувати нові інформаційні технології, бути мобільним, адаптивним та здібним навчатися впродовж життя.

Важливою педагогічною обставиною формування професійної компетентності майбутніх учителів технологій до навчання основ дизайну є розвиток мотивації оволодіння професією на основі використання інноваційних технологій навчання. Сутність застосування таких технологій навчання в дизайн-освіті майбутніх учителів технологій полягає у взаємодії учасників освітнього процесу (викладача і студента) щодо проектування високоефективної навчальної діяльності з метою формування компетентного фахівця готового до інноваційної педагогічної діяльності.

Оптимальними інноваційними технологіями навчання дизайну майбутніх учителів технологій можуть бути технологія інтерактивного навчання (використання лекційних мультимедійних засобів, електронних засобів навчання, ресурсів Інтернет мережі), технологія ситуативного навчання (навчальні тренінги, презентація власних проектних ідей, комп'ютерне тестування), технологія проблемного навчання (застосування проектного методу навчання), інформаційна технологія (використання системи керування науковими дослідженнями, локальних баз даних, розподілених обчислювальних систем, моделювання об'єктів за допомогою прикладних комп'ютерних програм дизайнерського спрямування) тощо. Застосування пропонує інноваційних технологій навчання забезпечить формування у майбутніх фахівців як дизайнерських знань й умінь, так і якостей виконувати педагогічні завдання на рівні інновацій та творчості; оволодіння професійними функціями на основі конструктивного професійного і міжособистісного спілкування; розв'язання ситуацій «подолання труднощів», «досягнення успіху», «довіри і співпраці». Така діяльність містить обмін інформацією з метою розроблення стратегії та оригінальних способів розв'язання професійних завдань, спонукаючи студентів до прояву або розвитку якостей особистості (Корець, 2006).

Іншою не менш важливою педагогічною обставиною професійної підготовки майбутнього вчителя технологій до навчання основ дизайну є включення у професійно орієнтовану діяльність з метою розвитку професійних якостей. Формування професійних якостей здійснюється шляхом застосування у процесі професійної підготовки активних та інтерактивних методів навчання. Такий підхід дозволить розвивати самостійне логічне та критичне мислення, формувати у студентів теоретичні знання, практичні уміння і навички шляхом залучення їх до активної проектної творчості. Наприклад, метод конкретної проектної ситуації розвиває у майбутніх педагогів здатність до аналізу нетрадиційних педагогічних завдань і навчає формулювати завдання самостійно; метод інциденту спрямований на подолання вікової й особистісної інерційності та вироблення адекватних способів поведінки в напружених стресових ситуаціях; метод «мозковий штурм» знижує самокритичність і попереджує витіснення оригінальних ідей в підсвідомість; метод синектики сприяє стимуляції уяви та генеруванню нових підходів до вирішення проектних завдань. Активні та інтерактивні методи викликають інтерес студентів до навчання, забезпечують стимулювання пошуково-дослідницької, творчої активності, формують готовність до сприйняття новизни, дають змогу майбутнім учителям технологій відчувати себе суб'єктами власних ідей, пошуків і рішень.

За таких обставин варто приділити увагу створенню системи педагогічних впливів, котрі забезпечують найбільш сприятливу атмосферу діяльності студентів. Цього можна досягнути зацікавленнями, спрямованістю на майбутню професійну діяльність, використання різних видів стимулювання до навчання майбутніх учителів технологій, психолого-педагогічними методиками, позитивному та продуктивному настрою студентів.

Отже, педагогічні обставини професійної підготовки майбутніх учителів технологій до навчання основ дизайну учнів закладів середньої освіти мають ґрунтуватися на принципах соціальної активності, системності, мобільності, інтеграції та оптимізації поєднання індивідуальних і колективних форм навчання. Такий підхід, насамперед має бути відображений у змісті дисциплін загальної та професійної підготовки, що висвітлює новітні досягнення науки, техніки, дизайнерського мистецтва та передовий педагогічний досвід. З цієї позиції дизайнерська підготовка майбутніх учителів технологій повинна інтегрувати в собі наукове, психолого-педагогічне та

інженерно-технічне знання із здатністю художньо-образної інтерпретації проектних ситуацій на основі опанування міжпредметного комплексу дисциплін освітньої програми.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. У цілому, організаційно-педагогічні умови дизайнерської підготовки майбутніх учителів технологій підпорядковані загальній меті та особливостям формування загальних і фахових компетентностей спрямованих на реалізацію готовності педагогів до застосування інноваційних технологій навчання учнів основ дизайну у закладах загальної середньої освіти.

З метою підвищення ефективності професійної підготовки вчителів технологій на основі використання інноваційних технологій подальшого дослідження потребують організаційно-педагогічні умови дизайн-освіти в системі післядипломної педагогічної освіти, а також створення інтегрованих підручників для українських школярів.

ЛІТЕРАТУРА

- Великий тлумачний словник сучасної української мови* (2009). В. Т. Бусел (уклад. і голов. ред.). Київ; Ірпінь: ВТФ–Перун. (*A large explanatory dictionary of the modern Ukrainian language* (2009). V. T. Busel (comp. and heads ed.). Kyiv; Irpin: VTF-Perun).
- Гилюн, О. В. (2012). Освітні мотивації студентської молоді. *Грані: наук.-теорет. і громад.-політ. альманах*, 1 (81), 102-104. (Gilyun, O. V. (2012). Educational motivations of student youth. *Grani: science and theory. and hrodam.-polit. almanac*, 1 (81), 102 104).
- Єжова, О. О. (2014). Сутність організаційно-педагогічних умов педагогічного процесу. *Наукові записки [Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя]. Психолого-педагогічні науки*, 3, 39–43. (Yezhova, O. O. (2014). The essence of organizational and pedagogical conditions of the pedagogical process. *Scientific notes [Nizhyn State University named after Mykola Gogol]. Psychological and pedagogical sciences*, 3, 39–43).
- Зайцева, І. В. (2000). *Мотивація учіння студентів*. Ірпінь (Zaitseva, I. V. (2000). *Student learning motivation*. Irpin).
- Корець, М. С. (2006). Професійна спрямованість фундаментальних навчальних дисциплін у фаховій підготовці вчителів технологій. *Вища освіта України. Теоретичний та науково-методичний часопис*, 1 (19), 49–53. (Korets, M. S. (2006). Professional orientation of fundamental educational disciplines in professional training of technology teachers. *Higher education of Ukraine. Theoretical and scientific-methodical journal*, 1 (19), 49–53).
- Малихін, О. В. (2013). Методологічні основи визначення дидактичних умов у дослідженнях з теорії навчання (у вищій школі). *Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія»*. Серія: Педагогіка, 215. Вип. 203, 11–14. (Malikhin, O. V. (2013). Methodological foundations of the definition of didactic conditions in studies on the theory of learning (in higher education).

Scientific works of the Black Sea State University named after Peter Mohyla complex "Kyiv-Mohyla Academy". Series: Pedagogy, 215, Issue 203, 11–14).

- Манько, В. М. (2000). Дидактичні умови формування у студентів професійно-пізнавального інтересу до спеціальних дисциплін. *Соціалізація особистості: зб. наук. пр. Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова, 2*, 153–161. (Manko, V. M. (2000). Didactic conditions for the formation of students' professional and cognitive interest in special disciplines. *Socialization of personality: coll. of science Ave. of the National Pedagogical University named after M. Drahomanova, 2*, 153–161.)
- Пехота, О. М. (2003). Підготовка майбутнього вчителя до впровадження педагогічних технологій. К.: В-во А.С.К. (Pehota, O. M. (2003). *Preparation of the future teacher for the implementation of pedagogical technologies*. K.: Acting A.S.K.).
- Пюра, О. С. (2011). Педагогічні умови формування комунікативних умінь і навичок майбутніх педагогів. Гуманітарний вісник ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди». Педагогіка. Психологія. Філософія. Переяслав-Хмельницький, 22, 171-174. (Pyura, O. S. (2011). Pedagogical conditions for the formation of communicative abilities and skills of future teachers. *Humanitarian Bulletin of the Pereyaslav-Khmelnyskyi State Pedagogical University named after Hryhoriy Skovoroda. Pedagogy. Psychology. Philosophy. Pereyaslav-Khmelnyskyi*, 22, 171-174).
- Філософський енциклопедичний словник: енциклопедія* (2002). Київ: Абрис. (*Philosophical encyclopedic dictionary: encyclopedia* (2002). Kyiv: Abrys).
- Фурса, О. О. (2003). Змістовні аспекти професійного навчання учнів у дизайн студії. *Професійно-художня освіта України, II*, 206–210. (Fursa, O. O. (2003). Content aspects of professional training of students in studio design. *Vocational and artistic education of Ukraine, II*, 206–210).
- Чижевський, Б. Г. (1996). Організаційно-педагогічні умови становлення ліцеїв в Україні. Київ: Ін-т пед. АПН України (Chyzhevskiy, B. G. (1996). Organizational and pedagogical conditions of formation of lyceums in Ukraine. Kyiv: Institute of Ped. APN of Ukraine).

SUMMARY

Savenko Ihor. Organizational and pedagogical conditions for forming the readiness of future technology teachers to teach students in the fundamentals of design.

The article describes the organizational and pedagogical conditions for the formation of the readiness of future teachers of technology to apply innovative technologies for teaching the basics of design to students of general secondary education institutions. The organizational and pedagogical circumstances of the process of professional training of future technology teachers for teaching the basics of design to students of general secondary education institutions, which include the humanistic orientation of modern education, the problem-searching nature of education, the informatization of the educational process, the personal potential of each student, his intellectual and sensory perception, are substantiated. readiness for self-improvement and self-education.

The interpretation of the term "condition" as a certain circumstance, situation, a set of objective possibilities of content, forms, methods of teaching and upbringing, as well as the circumstances of pedagogical interaction of the subjects of the educational process is considered.

It was determined that the construct "organizational and pedagogical conditions for the formation of the readiness of future technology teachers to teach students the basics of design" should provide for an optimal combination of organizational and pedagogical circumstances that are necessary and sufficient for the effective training of future teachers in design education.

A combination of such circumstances is proposed in order to activate the educational and cognitive activity of future specialists, their initiative, creativity, independence, professional interest, etc.

Theoretical and empirical research methods, as well as methods of mathematical statistics, were used to solve the tasks. In particular, the study of normative documentation, philosophical, psychological-pedagogical and educational-methodical literature in order to determine the state of preparation of future technology teachers for design-educational activities; observation, conversation, questionnaires, testing to study the state of readiness of future technology teachers to learn the basics of design; statistical processing to confirm the reliability of the results obtained.

In general, the organizational and pedagogical conditions of the design training of future technology teachers are subordinated to the general goal and features of the formation of general and professional competences aimed at realizing the readiness of teachers to use innovative technologies for teaching students the basics of design in general secondary education institutions.

In order to increase the effectiveness of the professional training of technology teachers based on the use of innovative technologies, the organizational and pedagogical conditions of design education in the system of postgraduate pedagogical education, as well as the creation of integrated textbooks for Ukrainian schoolchildren, require further research.

Key words: *technology teacher, design training, general secondary education institution, innovative learning technologies, specialist competence, organizational and pedagogical circumstances, creative potential, artistic thinking.*

УДК 378

Микола Федорець

Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
ORCID ID 0000-0001-6243-4208

Чжан Фан

Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
ORCID ID – 0009-0002-3234-3238
DOI 10.24139/2312-5993/2024.03/272-282

ФОРМУВАННЯ МУЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ШКОЛЯРІВ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА

Стаття присвячена дослідженню актуальної проблеми загальної середньої освіти, – формуванню музичної культури школярів Китаю та України в умовах розвитку інформаційного суспільства. У статті, в узагальненій формі представлені певні результати дослідження. Йдеться про вивчення в науковому дискурсі сутності категорій духовності, духовної культури, художньої культури та її важливої складової – музичної культури; про результати педагогічних